

Biblioteka Jagiellońska

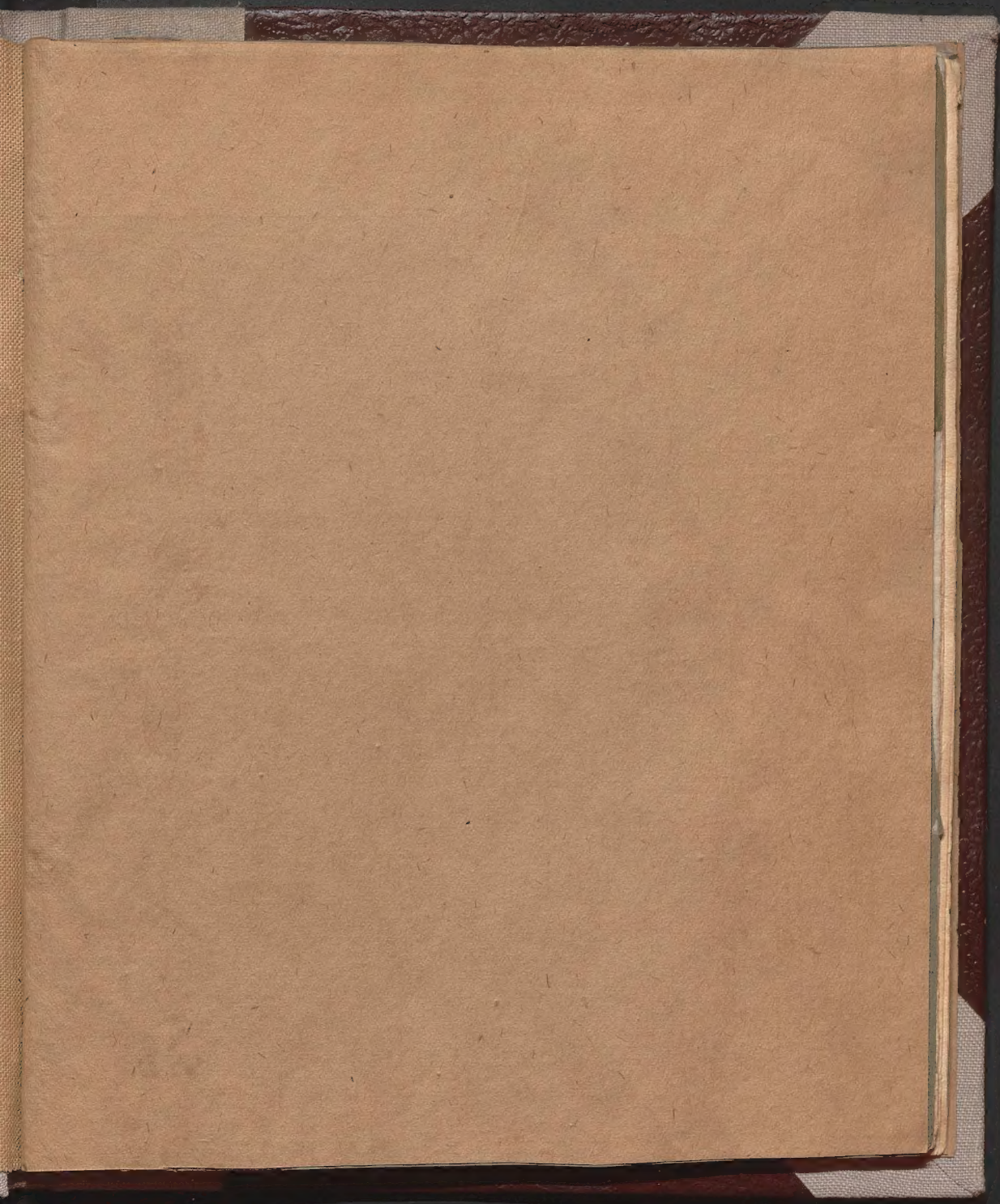

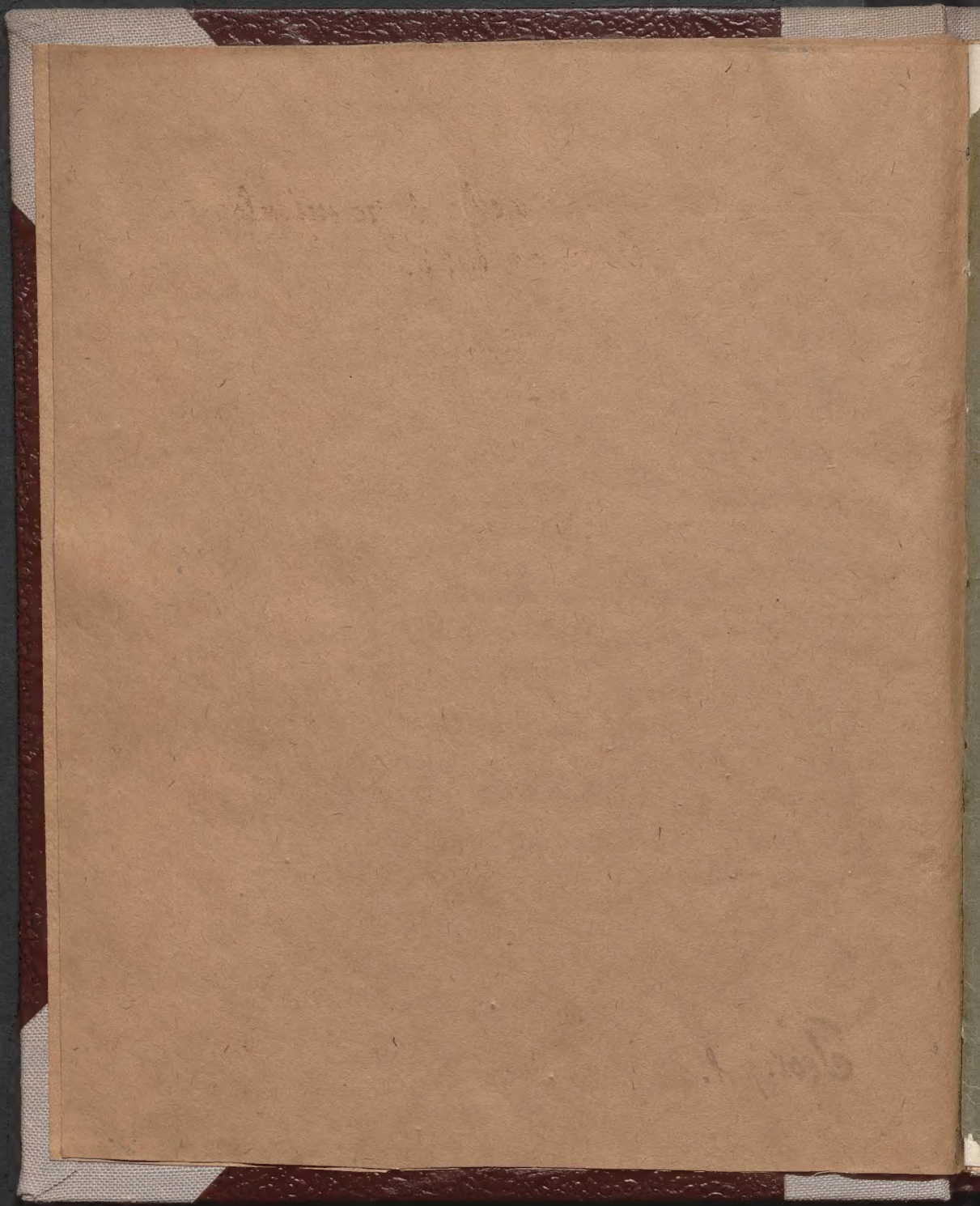
stdr0017170

41663

I

41663

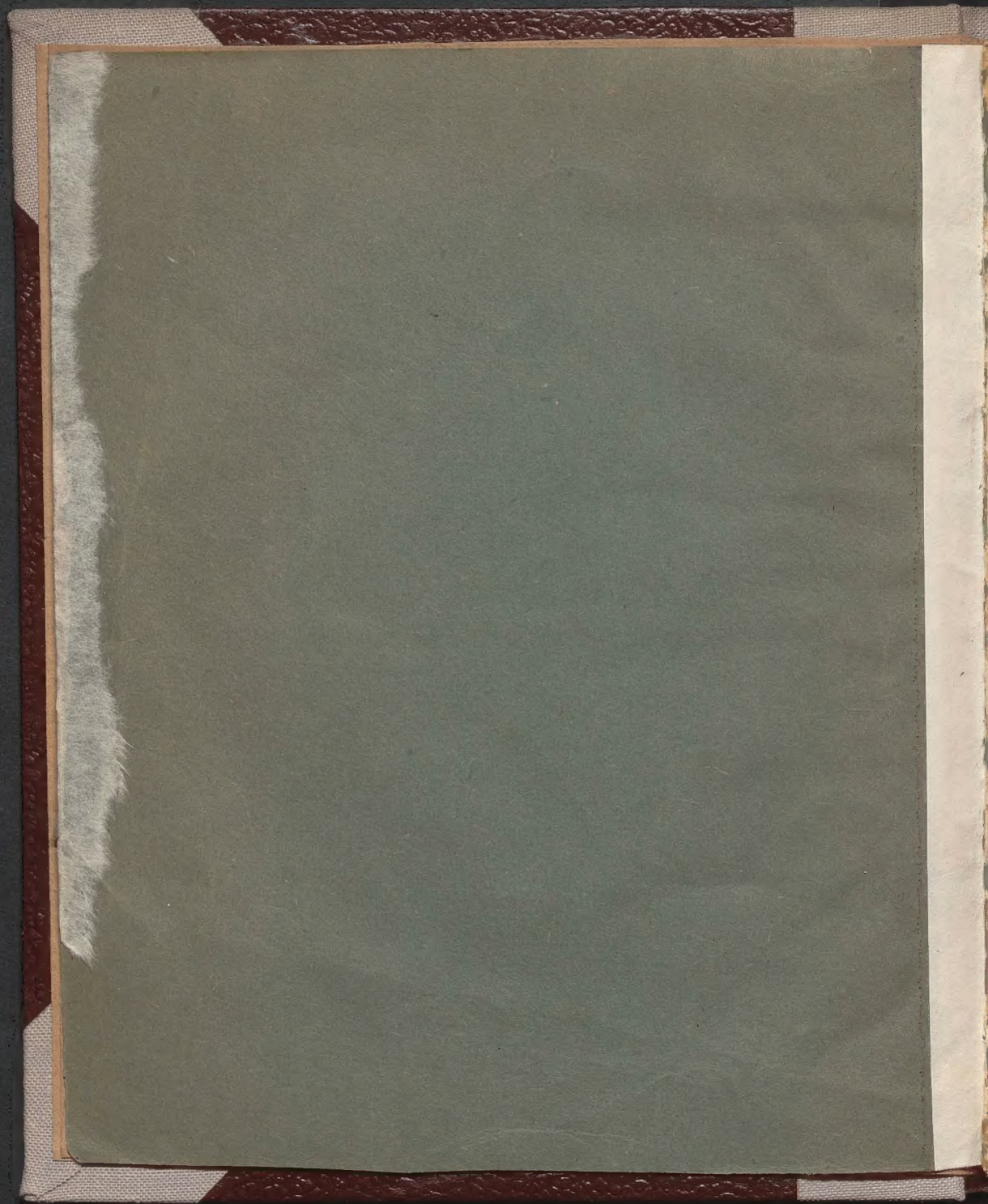
I

P

*sec. oratio de poenitentia.
Cracoviae 1623.*

*Foi sauro wydrukowana przy
Zmiesztu de Caus. 1622.*

Teol. pol. 8623.

COLLYRIUM

SEV

ORATIO

De Poenitentia,

Post initium Quadragesimæ in supplicationibus Academicis ad S. ANNÆ Anno Dñi, 1623.

A M. SIMONE HALICIO,

S. Theol: Profess.

HABITA.

41663

76

Ltitudō diuitiarum bonitatis, & misericordiæ Dei, proponitur hoc sacratissimo tempore in medio Ecclesiæ, nostro ex peccatis dolori & erubescentiæ. Accurrimus vndiq; læsæ maiestatis conscij cum gentili Chananæa, vt vnicam quisque suam filiam, animam scilicet pretiosissimam, à grauissima ac periculosissima liberet Dæmonij vexatione. Prope exitium est in vnus tyranni rabiem incidere: quod si duo immanitatis portenta, in nostram

A

coiue-

coiuerint perditionem, ne latum vnguē absumus à morte probrosissima. Circumuenti sumus à peccato, proditi à carne Stygio Phalaridi: quæ nobis reliqua spes, si in manu potenti, si in brachio excelso, & in miserationibus multis Domini nostri, à crudelissima tyrannorum seruitute, in pristinam non vindicamur libertatem. Ponite in oculis mentium vestrarum miseræ istius filia, matrem miserrimam, quæ hodie acrioribus dolorū stimulis exagitata, importune astat, instat, circumstat, obsecrat, implorat misericordiam filij Dauid. Spectaculum est horrendum & peracerbum, videre subinde oculorum transuersionem, manus distortas, capillum solutum, oris deformitatem, recentem in horas ex nouo vulnere sanguinem, quid multis? viuum ac monstruosum cadauer. Stupet præ dolore ferè iam exanimis mater, nec alium inuenit leuationi suæ modum, nisi vt vehementius ad Dominum cum tribularetur clamaret. *Misere mei fili Dauid.* Isest peccati fructus, ea est fæderati illius focij tractatio, vexare, torquere, vastare, probris, doloribus, funeribus sempiternis, nostrum genus. Et peccatum & Diabolus ab initio fuere homicidæ. Nos quidem olim ex hac tenebrarum potestate liberati, genus electum, regale sacerdotium, populus acquisitionis, filij Dei dicebamus, sed heu seu infirmitatem, seu stultitiam nostram, post gustum doni caelestis, post participationem Spiritus S. in veteres tenebras recidimus. Abijmus à benignissimo patre, in longinquam regionem, sublata preciosissimâ iustificationis substantiâ, quique ad diuinitem

tem mensam sedentes croceis nutriebamur, ad por-
corum siliquas nos nostrâ deieciimus prodigalitate.
Quid iam ceruicibus nostris impendet, nisi consum-
matio in combustionem. Obuerberat nostras aures illa
terribilis comminatio: Melius erat viam iustitiæ non
agnouisse, quàm post agnitionem retrouertisse. Retro-
uertimus nos cum Chananeide, oculis à Deo ad creatu-
ras transuersis, fastidio rerum spiritualium, quasi spu-
manti ore vultum Christiani hominis sædauimus, ma-
nus in vltionem, cupiditatem, iniustitiam distorsimus,
integritatem conscientiæ nouis interdum casibus vul-
nerauimus. Et pudet nos clamare cum matre nostra Ec-
clesia pro nobis ipsis ad filium Dauid? Clamemus, nec
desinamus donec exaudiat Dominus. Audiet ille beni-
gnissimus, & loquetur nobis verbum consolationis, co-
gnoscamus modò miseriam nostram, & ex præscripto Do-
mini inungamus ægritudinem oculorum collyrio. Agni-
tæ & confessæ miserix, parata est semper misericordia.
Quænam inquires ista miseria? Lumen oculorum nostro-
rum non est nobiscum, spiritualiter cernendi facultatem
peccatis nostris obscurauimus, aut forte extinximus.
timor & tremor venerunt super nos, ingemiscimus con-
tecti peccatorum tenebris. Hoc ego malum duce Deo
breuiter inprimis demonstro, mox ad tollendam eius
grauitatem collyrium ex apotheca diuina facio. Erit no-
bis credo salutare, si prostrati in conspectu Domini, cul-
pas nostras deprecari fuerimus, per solennē istius tempo-
ris Antiphonam. Emendemus, &c.

EST quod nobis sapientia veterum, siue in vmbri-
bris, siue in Rerumpublicarum luce propagata
inuideat: vtraq; enim inani oblectationis titilla-
tione decepta, vix quid verè pulchrum ac iucundum sit,
à longe potuit aspicere. Vtiq; rerum naturalium in-
spectores, dicerem aliquo modo supra hæc quæ viden-
tur ascendisse, politicorum industriæ omnis perijt labor,
& contentio. Illi enim à specie creaturarum in pulchri-
tudinem Creatoris, licet imbecillo naturæ lumine fer-
rentur, venerandum tamen docuerunt: horum gloriæ
summus apex, fuit in vmbri, & lineamentis pulchritudi-
nis, quasi ipsissima pulchritudine conuiuere. Non re-
peto veterum ciuiliū in consuetudinibus, in
quærendis mendacijs, perditam operam & diligentiam:
non enim & nostra pseudopoliticorum turba dissimiles
habet cogitationes & studiâ. Flexit se fortè ad hominem
externum & eius fabricam elegantissimam: hic constitit,
hic stupet, huc omnem confert iucunditatem & deside-
rium. Quanta cæcitas animi, qui stupor ingeniorum,
non in futurum decus, non ad immortalitatem prospice-
re: sed quid ventri, quid ostentationi, quid cupiditati,
quid auræ populari seruiat? Nec in Sophorum grandi,
Nosce te ipsum, magna est philosophia. Simul enim ac se
ad intuendum hominis augustioris faciem, cum insipien-
te sua sapientia verterunt, subito vt vespertilioes, à lu-
ce veritatis inaccessibili perculsi, in tenebras dispersi
sunt. Nobis hæc diuinæ gratiæ lux seruabatur, qui in
admirabile Christianæ dignitatis lumen, non ex operibus
nostris,

noſtris, ſed ex miſericordia ſingulari liberatoris noſtri,
vocati ſumus. Ille cum eſſet vnigenitus Patris, deſcen-
dens in terram, in ſimilitudinem carnis peccati, enarra-
uit nobis altiſſima ſuarum inuentionum myſteria, & cum
libertate à peccatis, beneficiorum præſantiſſimorum in
nos effudit vbertatem. Eo doctore ſuper omnes ſenes
intelligere, ſuper omnes prioris ſæculi docentes ſapere
incapimus, quia lucernam pedibus noſtris dedit verbū
ſuum. Narrabat & doctior antiquitas, de interiori homi-
ne multas fabulationes, ſed non erat teſtimonium Domi-
ni fidele, ſapientiam præſtans paruulis; iactabat Synago-
ga legis diuinæ cognitionem, ſed non conuertebat ani-
mas, non ſanabat detectas infirmitates. A Chriſto pri-
mū didicimus, quantum diſtet vetus Adam à nouo, ter-
renus homo à cæleſti, corpus iuſtitiae, à corpore peccati,
quando ex veris participibus diuinitatis, ex primitijs
Spiritus Sancti, audiebatur verbum illud bonum, *Viuo
ego, iam non ego, ſed viuit in me Chriſtus.* Vtinam verò
felix hoc verbum nunquam ex ore noſtro dimiſſeſemus,
ſed vt eſt ingenium hominum, ecce in repentinam ex in-
ſolenti triumpho recidimus miſeriam. Vt enim quod
erat officij noſtri, de die in diem renouare interiorem ho-
minem negleximus, à Sathana circumuenti, & ab eius in-
ſtrumento carne noſtra fascinati, redijmus in veterem,
cæcum, pauperem, nudum, miſerabilem. Hoc verò gra-
uius malum quod cæcitatem inter iucunda, miſeriam in-
ter diuitias numeremus. Sed fallimur turpiſſimè! nam
non degeneres in acumine iudicij, à progenitoribus no-

stris, hæredes quoq; calamitatum ab ipsis relictarum effici-
mur. Iudicant illi ex vno curiosiori aspectu delectabi-
le lignum, inq; illud maiori feruntur impetu, ideo opta-
ta excidunt scientia, malorum autem cumulis, vnde spe-
rabant voluptatem operiuntur. Sic & nos, quoties nos
vertimus cum nostra curiositate, ad fruendum ijs quæ
sensui pulchra atq; iucunda videntur, tum maximè stu-
pemus, vulneramur, deficimus, obscuramur. Aiunt Me-
dici periculosissimam esse oculorum ægritudinem, si po-
tentia visiva in se retenta, neq; foras exeat, neque cum
lumine externas imagines recipiat, propter indurationē,
aut oppilationem humorum, vel tunicarum: desperatur
& spiritalis oculi facultas, si nihil prorsus lucis à cælo
provenientis recipit, neq; se mouet ad speculandum, vel
recipiendum proprias imagines, lucro, ventositate, volu-
ptate incrassata. Tales olim tenebras circumferebant illi
cæti idololatrarum, quos iussu Dei Ezechiel per fora-
mina spectabat, in templo Salamonis, Solem, Venerem,
bestias adorantes, quasi id non videret Dominus. Vidit,
& profundissimam foveam, cæcitati eorum præparauit.
Scio cuiq; suum idolum esse quod impensius amat, scio
difficile reperiri hominem, qui totus sit ex Deo, cum
Deo, in Deum, sine affectu ad creaturam: non tamen au-
deo cogitare aliquem in Christianis ita miserabilem re-
periri, cui nec vnus cum Polyphemo sit in fronte oculus.
Inflammatiō, turbatio, suffusio, tuberculi, maculæ, de-
bilitates, quem nostrum non exagitant? qui cum igne
deuorante æstuantis concupiscentiæ habitamus, quorū
sunt

sunt intus pugnae, foris timores. Factum quid bene,
subito noxius humor vanissimae laudis affluit: erratum
est, suffundimur. Multi strabonum instar, caelum & ter-
ram spectamus, plures maioribus ludimur imaginibus,
quam res ipsae sunt, quod non terfis utamur specillis ad
videndum, vel maculatam circumferamus pupillam.
Non promittimus lumen corpori, si oculus exulcerat o-
culum, si pupilla est in periculo, si facultas cernendi pro-
strata, si medium, si proportio, inter obiectum & potenti-
am sublata est. Et spiritualis oculus, suos habet humores,
suasque tunicellas, quibus in videndo perficitur, corpu-
rum, conscientiam bonam, charitarem non fictam. Lu-
cidissimi sunt isti humores, qui mansuetudine, integri-
tate, misericordia conteguntur, splendet instar pupillae,
in rectam porrecta intentio lineam, quae nullis imaginum
simulachris decipitur, aut inflectitur à vero bono, medi-
um est gratia, proportio meritum, obiectum salus. Ocu-
lus iste corporis, insignem sapientiam sui artificis osten-
tat, quod in loco excelsiore, quasi in quadam specula, ad
dirigendas cæterarum partium functiones resideat: ma-
gni aestimarur, & quia maximè necessarius, & quod semel
amissi nulla est recuperatio. Excusserat quondam furor
Adriani cuidam seruulo oculum, utque deferbuit tyran-
nus, factum dolet, vult furorem suum vlcersci, quærit
optionem talionis. Respondet exoculatus, oculum vo-
lo à capite auulsum: quasi diceret, tanti damnum æsti-
mò, ut nihil in vicem reponas, nisi oculum reponas. Ocu-
lus renouatae mentis nostrae, opus est multo magnificen-

tius

eius! index enim est multo illustrioris sapientiæ, quâ Deus perdidit sapientiam sapientum huius sæculi. Oculus iste noster, fide Christi alijsq; gratijs illustratus, non solo verbo constitit vt hic corporis, sed multis plagis, vulneribus, contumelijs, crudelissima deniq; morte filij Dei. Cogitate quantum sit beneficium, spirituales hanc videndi aciem consequi, quis dolor, & quanta iactura eandem amittere. Nos verò rem tam preciosissimam, par oculorum spiritualium, Iustitiam, & veritatem, per Iesum Christum nobis donatam, nihili ducimus, quasi gratia, nō gratia, sed debitum quoddam esset; mortuam fidem, sepultum & obscuratum iudicium, sæpe circumferimus, in tenebris, quasi nunquam fuisset filij lucis, ambulamus. Est fateor difficile etiam religiosa corda (vt inquit S. Leo) mundano puluere non sordescere, sed vulneris periculum, excitante nos & cooperante nobiscum auxilio diuino, effugere non est difficile. Impegimus fortè grauius, medicinam celerrimè quæramus, antequam cōsuetudo saniem colligat, ne fortè subito præoccupati die mortis, quæramus spacium pænitiæ, & inuenire non possimus. Discamus ab ijs, qui serpentibus, viperis, cæterisq; bestijs conuiuunt, primo statim tempore præsentissimis antidotis repellere venena peccati. Si volumus in ignea tela nequissimi armari, si oculum inter tot pestes, & monstra obiectorum, à labe, à contagione, à vulnere, integrum seruare. Velle certe debemus, si ex vno intuitu oculorum, mors, & vita oriuntur. Aperiam ego secretum medicorum præstantissimi. Fernelium credo

cogitatis

cogitatis, aut Saxoniam, aut Aquapendentem, vel ex veteribus Galenum, Hypocratem, Auicenam, & similes? neminem horum cogito, qui professi curationum scientiam, se ipsos curare non possunt. Illum dico, qui protestatur se habere potestatem ponendi animam, & rursus sumendi eam: qui ex omnium nostrum morte gloriosissime triumphauit, qui crucifixus ex infirmitate, viuit ex virtute Dei: qui vocat ea, quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, quiq; solus docere potest homines scientiam. Is ille medicus est, qui in persona Samaritani descendens, per hanc viam vitæ nostræ, spoliatum, cæsum, à latronibus miserum hominem, oleo & vino misericordiæ, atq; iustitiæ suæ recreatum collegit, & in hospitio militantis Ecclesiæ, securissime collocauit. Is inquam sapientissimus, clementissimus Dominus noster, Iesus Christus, per Ioannem, in Apocalypsi Episcopo cuidam depositæ, & desperatæ ægritudinis suadet, vt si se diuitem, perspicacem, si ornatum esse cupiat, collyrio iniungat oculos suos. Horret quis acrimoniam & mordacitatem collyrii? non meminit is vulnus vulnere sanari, parumq; valere ad sanitatē in quo nihil fuerit amaritudinis. Non nego fore aliquid cum nostro collyrio molestiæ, sed precium, virtus, & vsus superior est, omni molestiarum difficultate. Non enim ex vsitatis pharmacorum pulueribus, non ex transmarinis herbis, sed ex metallis preciosissimis, ex supramundanis hortis colligitur. Aurum purissimum, crystallus splendidissima, spiritus viuacissimus, non chymica arte, aut experientia in vitrum raptus: se de sursum

à Patrè luminum, donatus fragilitati nostræ. Oculus terræ sal politissimum, in hanc quoq; veniunt vnctionem, & hæc omnia & singula ex alieno orbe. Satis pretij habet ex se aurum, & quæ commemorauimus: multo tamen pluris censentur ea, quorum sunt symbola & notæ. Quid enim conferas cum diuinis virtutibus, quæ omnem valorem auri, & topazij superant? Vnius charitatis pondus quantum est, cui celebrandæ nec hominum, nec Angelorum linguæ sufficiunt, quæq; non orbis terrarum amplissimis spacijs, non deniq; felicissimis beatorum sedibus coarctatur. Qualis enim & quantus Deus, tanta & charitas est, quia Deus charitas est. Aurum est charitas, inter alia virtutum metalla, & aurum ignitum, quia & continuo ascensu suo in supera, nobilitatem: & superfluorū consumptione, præstantem virtutem suam probat. Non potest pauper aut miserabilis esse, qui hoc auro abundat. Quapropter ad collyrium hoc faciendum, in primis suadet ægerrimo Episcopo, vt emat sibi aurum ignitum; CrySTALLUM dico, timorem Domini, quem sicut buccellas crySTALLI, accipimus è cælo demissum, vt æstu concupiscentiarum represso, puritate niteamus. Faciem frigoris huius crySTALLI, quæ ignis inordinati flâma sustinebit? est verò ob puritatem intentionis, qua homo in Deum cōuertitur, valde accommodatus timor Domini, ad recipiendum lumen gratiæ. Qui timent Dominum, (inquit sapiens.) præparabunt corda sua, & in conspectu eius sanctificabunt animas suas. Non est sine vitali spiritu hoc collyrium. Quis iste erit? quem nobis ipse fons vitæ luculen-

culentissimè commendauit, cum altiore voce clamitaret,
in maximis concionibus populorum? Discite à me quia
mitis sum & humilis corde. Multum habet de spiritu, &
de spiritu viuacissimo, sancta humilitas: nam & in om-
nem partem mouetur facillime, & cuiusuis gratiæ su-
scipiendæ aptissima est: utq, se probet esse spiritum, qui
à mortalibus non conspicitur, in maximam virtutum
lucem excrefcens, non vult à quoquam videri. Si-
mul enim ut irrepsit aliqua in sublimem locum vanitas,
perit omnis dignitas, quam non fucatam sola habet hu-
militas. Accedit denique nostræ vnctioni, sal coro-
nantis omnia perseuerantiæ. Cum terræ grauitate
plurimam habet cognationem firma in proposito per-
mansio, utque sal siccitate sua condimentum affert ci-
borum, sic perseuerantia decus est humanarum actio-
num: arcet sal putredinem carniū, non patitur san-
cta perseuerantia, carnalium desideriorum corruptio-
nem. Habemus excellentissimas nostrorum simplici-
um qualitates, inspiciamus oculorum ægritudinem, e-
iusque causas propiores: conferamus singularem vim
& efficaciam alterabilium: credite mihi si ars, vsus, di-
ligentia, & moderatio horum omnium accesserit, nul-
lum fore tantum spiritualis oculi periculum, quod non
possit à nobis præcipi aut profligari. Quod frigus
ineptitudinis, charitatis feruori resistet? quæ inflamma-
tio, aut lippitudo, cum timore iudiciorum Dei cohæ-
rebit? quæ humiditas terrenarum affectionum, absorbe-
bit vitalem spiritum profundissimæ humilitatis? quæ

denique tentationum procellæ, concutere poterunt fa-
lem perseuerantiæ, in reconditissimis Dei consilijs, atq;
misericordijs firmatum? Atq; cum cætera medicanti-
um vires satis habeant morbum repellere, hæc nostra
singula aliquid insuper progenerant & salutare, & singu-
lare: qua ex vetustate in nouitatem, cum quodam in-
cremento transeamus. Nam ex auri calore nascitur ge-
nerosissimi cordis dilatatio, spiritualis humor, iudicij de
rebus omnibus affert claritatem: Spiritualis enim (in-
quit Apostolus) omnia iudicat. CrySTALLINUM frigus
ex profligato tumore inanis gloriæ, gignit albedinem ca-
stitatis, veluti lilium pulcherrimum. Salis siccitas, pu-
rificat suffusiones, proportionem oculorum, ad rem vi-
dendam restituit, & salutarem in penetrandis cælestibus
tribuit agilitatem. Præclara inquit medicina, sed in
temperie diuersarum qualitatum facilis & is periculosis-
simus error. Est quod metuas, nam & spiritualibus me-
dicis regula, & princeps parandarum virtutum est discre-
tio. Sunt etiam hîc libræ, est & ponderum symmetria,
ab illo exemplari petita: quod Christus pro peccatis no-
stris, ex rigore iustitiæ, Patri satisfaciens, sustulit in ligno.
Supra iacentem lineam, surgens de medio in altum radi-
us, facit æquilibrium: iacentis lineæ extrema, libras de-
mittunt, radius supra eminens, indicat ponderis iustiti-
am. Honor & amor Dei, faciunt nostrum æquilibri-
um, in cruce Christi. Iacens linea est amoris latitudo,
quam nobis filius Dei, in ligno exhibuit: surgens è me-
dio in altum radius, honor est crucis, quæ Deum ho-
mini

mini vnitum sustinuit. Veritas, & iudicium, ex hoc æquilibrium pendent, reparatoria ingredientium nostri collyrij: in veritatis libram, charitatis aurum deponere, vt ex cordis puritate, feraris in amorem tuum Deum; verbum pondus tuum, quia quantum eum diligis, tantus es. At iudicij libram, timorem & perseuerantiam colloca, sed perseuerantiæ sal, duplo crystallum & spiritum superet: est enim pondus iustissimum, ex quo cernitur & ipsius charitatis adæquatio. Iam sic temperie ordinatâ, diuina hæc simplicia, effunde in mensam patientiæ, quam Deus parauit amicis, in conspectu suo, aduersus eorum tribulatores: tunde omnia simul pistillo durissimæ mortificationis, idque tantò tempore, donec singula benè contrita, & emollita coeant in massam iustitiæ. Dictum est enim. Nisi facta carnis mortificaueritis, moriemini. Sed nondum liniendo apta erit medicina, nisi fuderis oleum de super; non peccatoris, quo non impinguatur caput Domini, sed lætitiæ & exultationis, quod conuertit planctum, in gaudium. Ferendum est animo æquissimo, imo serenissimo quicquid euenerit: quia sic Dominus, quoscunq; recipit in filios, affligere solet. Vis præterea in oculos cælestem inducere colorem, ad ornamentum, sic formatum corpus iustitiæ, consperge lactis dulci candore, innocentie doctrinæ diuinæ puritate, & doctâ ex alto vitæ innocentia. Hæc enim permixta, admirabilem gratiam pariunt, in oculo spirituali, fitq; vt ex oculi candore totum illuminetur corpus. Habes collyrium: iunge

(vt inquit Christus) oculos: habes modum redeundi ad gratiam, ex ipsius Domini præscripto, vt ere, age pænitentiam, vt ipse explicat per Prophetam suum, æmulare charismata meliora, currens iam post odorem vnguentorum dilecti tui. Crede mihi, vnctio ista præter sanitatis beneficium, maximè intellectum nostrum illuminabit: vt gloriam Christi specularis, à claritate in claritatem progrediamur, tanquam transformati à Domini Spiritu. Non erit, cur ex sollicitiori mandatorum Dei obseruatione, timeamus aliquam in scientijs iacturam: scientia enim quæ propter virtutem (vt inquit Bonauen:) contemnitur, per virtutem acquiritur. Vngit te alius, tu vngeris, proijcit ille oculos in te cognitionis, tu oculum subijce credulitatis. Non time nuditatem, non miseriam, non cæcitatem, non similia probra, non amplius dicetur tibi, Nescis quia tu miser es, & miserabilis, & cæcus: at in omni verbo, in omni scientia, in omni gratia, diues factus gloriaberis in eo, ex cuius vulneribus, totum hoc nostrum profluxit collyrium, qui factus est nobis sapientia à Deo, & sanctificatio, & redemptio, & lumen in tenebris ad dirigendos pedes nostros, in lucidissima via mandatorum suorum. Quoniam igitur aduenerunt nobis dies pænitiæ, ad redimenda peccata, ad saluandas animas, ad auertendam cæcitatem miserabilem, ad consequendam lucem, ex gratia Dei orientem, humiliemur in conspectu Dei, dicentes cum Propheta. *Ecce sicut oculi seruatorum, in manibus dominorum suorum, sicut oculi*

*ancilla, in manibus dominae suae, ita oculi nostri ad te, donec
nec miserearis nostri.* Fatemur nos esse catellos, cum
Chananeide indignos mensa tua, quia nomen sanctum
tuum irritauimus, sceleribus nostris: sed tu Domine
qui voluisti propter nos esse filius Dauid, recordare boni-
tatis tuae, & miserere, quia multum repleti sumus de-
spectione. Mitte de alto preciosum hoc collyrium
sacrae poenitentiae, applica ipse digitis misericordissimae
pietatis oculis nostris, ut scissae caligine, & nubeculis,
effundamus persalutares lachrymas, omnem humorem
noxium, & lumen gratiarum tuarum capiamus. Con-
tere laqueum venatoris Diaboli, deijce potenti dexte-
ra tua, graue iugum peccati: fac ut à timore tuo, no-
uum concipiamus spiritum humilitatis, dilectionis, con-
stantis propositi, in quaerenda & perficienda sanctifi-
catione nostra, iuxta beneplacitum tuum. Audi vo-
cem & gemitum columbae tuae, sponsae tuae, Ecclesiae
tuae, pro nobis deprecantis, & mentes nostras illustra
lumine claritatis tuae, ut videre possimus, quae agenda
sunt, & quae recta sunt agere valeamus, per eum, in quo,
per quem, tibi placuimus Christum Dominum. Cui
tecum, & cum Sancto Spiritu, trino & uni Deo,
sit honor & gloria, in saecula saeculorum. Amen.

D. Bernard. super Cant. Serm. 30.

Hypocrates & sequaces eius, docent animas saluas facere in hoc mundo: Christus & eius discipuli perdere. Quemnam vos é duobus Magistris eligitis? At manifestum se facit, qui sic disputat, hoc oculis, hoc capiti, illud pectori vel stomacho nocet. Profectó vnusquisque quod à suo Magistro didicit, hoc in medium profert.

